



**TILSYNSUTVALGET  
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 2. februar 2009 truffet vedtak i

**Sak nr:** 57/08 (arkivnr: 200800646-24)

**Saken gjelder:** Klage fra A på tidligere dommerfullmektig B ved X tingrett.

**Utvalgsmedlemmer:** Eva Nygaard Ottesen (leder)  
Berit Svensli Solseth  
Halvor Kjølstad  
Jeppe Normann  
Wenche Frogn Sellæg

Frode Sulland har fratrudd som inhabil i saken, og Jeppe Normann deltok i hans sted.

**Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.

**Vedtaket:** Klagen avvises.

**Innledning:**

Ved brev av 11. september 2008 har A inngitt klage på tidligere dommerfullmektig B ved X tingrett.

I brev av 17. september 2008 varslet Tilsynsutvalgets sekretariat klager om at saken kunne bli avvist, da den syntes å gjelde forhold som Tilsynsutvalget etter loven ikke har anledning til å vurdere. Klager har kommentert varselet ved brev av 25. september 2008.

Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt tidligere dommerfullmektig B som ved brev av 21. oktober 2008 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra advokat C og advokat D. Klagen er supplert ved brev av 4. desember 2008, e-poster av 8. januar og 27. januar 2009. Sorenskriver E ved X tingrett er orientert om klagen, og har den 22. oktober 2008 uttalt at hun ikke finner grunn til å angi bemerkninger i anledning saken.

**Saksfremstilling:**

Klagen har bakgrunn i sak ... ved X tingrett. Saken gjaldt rett til adkomst over eiendom. Klager var saksøker. Dommerfullmektig B var dommer i saken. Dom ble avsagt 16. november 2007.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Dommerfullmektigen har i denne saken opptrådt klart i strid med god dommerskikk. Det fremgår av dommens premisser at han ikke har opptrådt nøytralt i saken. I dommen er sitert en del utdrag fra kommunale brev som inneholder faktafeil, og som kommunen senere har korrigert. I dommen er det ikke tatt hensyn til disse korrigeringsene. Dommerfullmektigen har ikke lest dokumentasjonen som ble fremlagt godt nok, fordi de utvalg av sitater som brukes som grunnlag for dommen ikke gjenspeiler de faktiske forhold. Når en ser på hvilke utvalg av brev/dokumenter som er gjort, og hvilke utdrag fra brev/dokumenter som er valgt, viser det at dommerfullmektigen ikke har vært nøytral. For eksempel er det blandet sammen dokumenter og uttalelser fra tidligere og nåværende eier av eiendommen for å underbygge resultatet. I dommen er det ikke tatt hensyn til klagers partsforklaring i retten, og på ett punkt er klager feilaktig sitert.

Det har vært kontakt mellom dommeren og partenes advokater etter rettsmøtet og før domsavsigelsen. Dette gir grunn til mistanke om påvirkning.

Som kommentar til Tilsynsutvalgets sekretariats varsel om avvisning på grunn av misnøye med rettsavgjørelsen, har klagerne anført at klagen gjelder dommerens partiskhet i saken. I dommen er det brukt argumenter som dommeren vet eller må vite ikke er holdbare, og argumentasjonen er konstruert for å forsvare det resultatet dommeren ønsket.

Innklagede – tidligere dommerfullmektig B – har blant annet uttalt:

”Jeg kan ikke se at de forhold som er påberopt i klagen tilsier at jeg har handlet i strid med god dommerskikk. Undertegnede har ingen relasjon til partene i saken og har heller ikke på noe tidspunkt hatt interesse i sakens utfall. Saken har vært forberedt og behandlet etter beste skjønn. Dommen er et resultat av de anførsler og de bevis som har vært ført for retten.”

Prosessfullmektig – advokat C – har i hovedsak uttalt følgende:

Det foreligger ingen forhold i forbindelse med X tingretts behandling av sak ... som tilsier opptreden i strid med god dommerskikk. Behandlingen i tingretten var grundig. Begge parter fikk anledning til å presentere sine standpunkter, og sakens dokumenter ble grundig gjennomgått.

Når det gjelder mistanken om påvirkning ved kontakt mellom dommeren og partenes advokater etter rettsmøtet og før domsavsigelse, stiller advokat C seg uforstående til den. Kontakten knyttet seg til alminnelig korrespondanse rundt omkostningsoppgavene. Under den prosessen fant det ikke sted noe forsøk på påvirkning av saksutfallet.

Prosessfullmektig – advokat D – har i hovedsak uttalt følgende:

Han har intet ytterligere å bemerke enn det som fremgår av klagen.

### **Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:**

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptre i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan ”vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”. Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Det følger av domstoloven § 237 fjerde ledd at ”Dommeren må klages inn for Tilsynsutvalget innen tre måneder etter at forholdet som er grunnlag for klagen fant sted, eller etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med dette forholdet”. Imidlertid gir samme bestemmelse anledning for utvalget til å ta en disiplinærsak opp til behandling etter klage eller av eget tiltak, forutsatt at det ikke er gått mer enn ett år siden forholdet fant sted. Loven er formulert slik at dette er en adgang utvalget har, etter vurdering på fritt grunnlag. Klager kan ikke påberope seg noen rett til behandling av klagen etter denne bestemmelsen. I forarbeidene til bestemmelsen (Ot.prp. nr 44 (2000-2001)) uttaler departementet (s. 179) om dette spørsmål at utvalget bl.a. kan ”vektlegge om klager hadde rimelig grunn til å oversitte fristen”. Videre legger departementet til grunn som en forutsetning for å ta en forsinket klage til realitetsbehandling, ”at klagen er fremsatt så snart det forhold som umuliggjorde eller sterkt vanskeliggjorde klagen er opphørt”.

Klagen er fremsatt 11. september 2008. Det påklagede forholdet fant sted ved domsavsigelse 16. november 2007, og forut for det tidspunktet. Klagefristen er derved utløpt. Utvalget kan ikke se at det foreligger opplysninger i saken som tilsier at utvalget bør ta klagen til behandling.

For ordens skyld nevnes at klagernes anførsler om partiskhet i sin helhet knytter seg til dommen av 16. november 2007, resultatet og det grunnlag avgjørelsen er bygget på. Tilsynsutvalget kan ikke overprøve domstolenes rettslige og faktiske vurderinger i konkrete saker. Både selve rettsavgjørelsen og saksbehandlingen som ligger til grunn for avgjørelsen kan bare prøves gjennom anvendelse av rettsmidler (anke, gjenåpning). Det er uten betydning for utvalgets prøvelsesadgang om adgangen til å anke m.v. har vært benyttet eller ikke.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Klagen avvises.